

**Fidesz – Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja**

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/2218

Érkezett: 2007 FEBR 28.

**T/... számú
törvényjavaslat**

**Egyes, a költségvetési manipulációk megakadályozása, a hiteles és
kiszámítható költségvetési gazdálkodás helyreállítása érdekében
szükséges törvénymódosításokról**

**Előterjesztő:
Varga Mihály**

Budapest, 2007. február

2007. évi ... törvény

Egyes, a költségvetési manipulációk megakadályozása, a hiteles és kiszámítható költségvetési gazdálkodás helyreállítása érdekében szükséges törvénymódosításokról

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy a Kormány a költségvetési gyakorlatában helyreállítsa a kiszámíthatóságot és a hitelességet, valamint, hogy a jövőben megakadályozza a költségvetési manipulációt és az államháztartási adatok késleltetett, manipulált közlését, továbbá, hogy az állam pénzbeli kötelezettségeinek ésszerű határidőn belül eleget tegyen, az alábbi törvényt alkotja:

1. §

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 52. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„52. § (1) A fejezetek költségvetésében jóváhagyott fejezeti egyensúlyi tartalék

a) az I-VI., a VIII., a XXX. és a XXXIII. fejezetek saját hatáskörében használható fel a bevételeik teljesítése esetén, továbbá ha a működőképesség fenntartása, a megkezdett beruházások, felújítások készülségi foka azt indokolja,

b) az *a)* pontba nem tartozó fejezetek esetében a Kormány engedélyével, az általa meghatározott célra használható fel a kiadások alakulására és a bevételek várható teljesítésére figyelemmel.

(2) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt a fejezeti egyensúlyi tartalék fejezeten belüli, fejezetek, illetve az államháztartás alrendszerei közötti átcsoportosítására.

(3) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a költségvetési és gazdasági folyamatok függvényében döntsön a központi egyensúlyi tartalék felhasználásáról.”

2. §

(1) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) a következő 8. §-sal egészül ki:

„8. § (1) A költségvetési év költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak különbsége a tervezett, illetve tényleges költségvetési többlet vagy hiány.

(2) A költségvetési kiadások között kell elszámolni a nyújtott hiteleket - a 18/B. § (1) bekezdés *d)* és *zs)* pontjában meghatározott megelőlegezési és likviditási hitelek kivételével -, illetve bevételként azok visszatérülését.

(3) A költségvetési egyenleget érintő tételként kell elszámolni a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 65. §-a alapján a Magyar Nemzeti Bank és a központi

költségvetés közötti elszámolásokból a Magyar Nemzeti Bank nem árfolyamváltozásból származó eredményének (ideértve az eredménytartalékot is) tulajdonítható részt előjelre való tekintet nélkül.

(4) Az államháztartás alrendszerei költségvetési egyenlegének (többletének vagy hiányának) összefüggését és kapcsolatát ki kell mutatni az Európai Unió Túlzott Hiány Eljárása keretében előírt és jelentendő mutatóval: a kormányzati szektor hiányával (maastrichti deficitmutató).

(5) A költségvetési kiadások között kell elszámolni az Európai Unió közös költségvetéséhez való, a közösségi jogszabályok alapján meghatározott hozzájárulásokat, és bevételként a vámok, valamint a cukor- és izoglükózilleték beszedési költségének közösségi jogszabály szerinti megtérítését, valamint az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződésből eredő összegű pénzforgalmi visszatérítést.”

(2) Az Áht. a következő 47. §-sal egészül ki:

„47. § A Kormány előrejelzést készít az Országgyűlés részére a főbb makrogazdasági mutatószámokról a 118/B. § szerinti tartalommal, valamint közzéteszi a központi költségvetési szervek lejárt tartozásainak alakulását a 118/C. § szerint.”

(3) Az Áht. 98. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„98. § (1) A költségvetési szerv feladatainak ellátását (végrehajtását) szolgáló, a kiadási előirányzatokat terhelő fizetési vagy más teljesítési kötelezettség vállalása (a továbbiakban: kötelezettségvállalás) vagy ilyen követelés (bevételi előirányzat teljesítése érdekében történő) előírása - törvényben meghatározott kivétellel - a költségvetési szerv vezetőjének vagy az általa megbízott személynek a hatáskörébe tartozik.

(2) A kötelezettségvállalás - a törvényben meghatározott kivétellel - a gazdasági vezetőnek vagy az általa kijelölt személynek az ellenjegyzése után, és csak írásban történhet. A kötelezettségvállalásnak előirányzat-felhasználási terven kell alapulnia.

(3) A kötelezettségvállalás alapján teljesítendő pénzfizetési kötelezettségének a költségvetési szerv legkésőbb a másik fél teljesítésről (részteljesítésről) kiállított számlájának befogadását követő harminc napon belül köteles eleget tenni.

(4) A kötelezettségvállalás előtt meg kell győződni arról, hogy a jóváhagyott költségvetés fel nem használt és le nem kötött kiadási előirányzata biztosítja-e a fedezetet. Amennyiben a kincstári körhöz tartozó költségvetési szerv, alap által elismert, az esedékességet követő 60 napon túli tartozásállománya eléri a Kormány rendeletében meghatározott mértéket, az e rendeletben meghatározott módon és feltételekkel - a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel - az államháztartásért felelős miniszter kincstári biztost jelöl ki a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének egyetértésével.

(5) A Kormány irányítási és felügyeleti hatáskörébe nem tartozó, kincstári körbeli szervek, testületek költségvetési szervei esetében a kincstári biztost a Kormány kezdeményezésére az Országgyűlés jelöli ki.

(6) A tartozásállomány fennállásáig az ellenjegyzés általános szabályain túlmenően csak a kincstári biztos ellenjegyzésével együtt vállalható további kötelezettség, illetve teljesíthető kifizetés.

(7) Amennyiben a helyi önkormányzat költségvetési szerve által elismert tartozásállomány eléri az önkormányzat rendeletében meghatározott mértéket és időtartamot, a képviselő-

testület a költségvetési szervnél - az egészségbiztosítási szerv által finanszírozott intézmény esetén az egészségbiztosítási szerv kérésére, illetve az egészségbiztosítási szerv véleményének előzetes kikérésével - az (5) bekezdésben foglalt hatáskörrel rendelkező önkormányzati biztost jelöl ki. Az önkormányzati biztos kijelölésének feltételeit - ideértve a tartozásállomány irányadó mértékét és időtartamát -, a gazdálkodási önállóságában korlátozott költségvetési szerv működésének szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(8) A költségvetési szerv köteles a közbeszerzés megvalósításával összehangoltan biztosítani a szükséges költségvetési és saját forrásai rendelkezésre állását.

(9) A költségvetési szerv vezetője az általános szabályok érvényesítése mellett határozza meg a kiadások, a bevételek kincstári bonyolításához, előzetes ellenőrzéséhez (szakmai igazolás, érvényesítés) kapcsolódó intézményi munkarendet, az előirányzatok terhére, illetve javára történő utalványozásra és ellenőrzésre felhatalmazott személyeket.”

(4) Az Áht. a következő 118/B. és 118/C. §-sal egészül ki:

„118/B. § (1) A Kormány minden hónap 15-éig előrejelzést készít az Országgyűlés részére a következő hónap, illetve a vonatkozó költségvetési év várható, alábbi főbb makrogazdasági mutatószámairól és ezeket külön jogszabályban meghatározott módon is nyilvánosságra hozza:

1. bruttó hazai termék (GDP);

2. GDP belföldi felhasználása;

ebből

a) Háztartások fogyasztása;

b) Bruttó állóeszköz-felhalmozás;

1. Export volumene;

2. Import volumene;

3. Egy keresőre jutó reálbér;

4. Foglalkoztatottak száma;

5. Fogyasztói árszínvonal alakulása;

6. Folyó fizetési mérleg hiánya;

7. Külső finanszírozási igény;

8. Központi költségvetés havi pénzforgalmi jelentése fejezetenként;

9. Elkülönített állami pénzalapok havi pénzforgalmi jelentése alaponként;

10. Társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak havi pénzforgalmi jelentése alaponként.

(2) A Kormány negyedévente előrejelzést készít az Országgyűlés részére a vonatkozó költségvetési évről a 8. § (4) bekezdésében meghatározott, ún. maastrichti deficitmutató szerinti hiányáról és ezt külön jogszabályban meghatározott módon is nyilvánosságra hozza.

118/C. § A Kormány havonta közzéteszi a központi költségvetési szervek lejárt tartozásainak alakulását. E kimutatást negyedévente fejezetenkénti, illetve alaponkénti bontásban kell elkészíteni.”

3. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/B. §-a a következők szerint változik:

„Visszaélés közérdekű adattal

177/B. § (1) Aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

a) tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget,
b) közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít,
c) hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz,
vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) jogtalan haszonszerzés végett,
b) az államháztartásról szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályban előírt közérdekű adatra követik el.”

4. §

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § -ának (1) bekezdése a következők szerint változik:

„19. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, a makrogazdasági mutatószámokra, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.”

5. §

(1) Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: áfa-törvény) 16. §-ának (1) bekezdése a következők szerint változik:

„16. § (1) Az adófizetési kötelezettség termékértékesítésnél és szolgáltatásnyújtásnál - a 17. – 18/A. §-ban meghatározott eltérésekkel - a teljesítés, illetve a részteljesítés (a továbbiakban együtt: teljesítés) időpontjában keletkezik.”

(2) Az áfa-törvény a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. § Ha a termékértékesítés, illetve a szolgáltatásnyújtás az államháztartás alrendszeréhez tartozó költségvetési szerv számára történik, teljesítési időpontnak az ellenérték átvételének (jóváírásának) napját kell tekinteni.”

6. §

E törvény a kihirdetését követő hónap 15. napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség a költségvetési manipulációk megakadályozása érdekében hét pontból álló törvényjavaslatot nyújt be. 2006-ban a kormány rekordhiányt halmozott fel az államháztartásban, melyet ismételt manipuláció, költségvetési „trükközés” kísért. Ebben az esztendőben fordult elő, hogy a pénzügyminiszter pártpolitikai okokból megtiltotta a Pénzügyminisztérium köztisztviselőinek a gazdaság állapotát leíró adatok megszokott menetű nyilvánosságra hozását, így abból időben nem tájékozódhattak a gazdaság szereplői és a közvélemény.

A kormány 2006-ban - soha nem tapasztalt mértékkel - közel 800 milliárd forinttal túlköltekezett az általa 2005. évi költségvetési törvénybe iktatott összeghez képest. Érdemben felülírta az indokolatlanul nagyarányú, rendszerszerűen alkalmazott maradványképzéssel a parlament által elfogadott költségvetési összegeket, melyekből a költségvetési intézmények az év során gazdálkodhattak. Ezzel az eljárással a kormány bizonytalanságot és kiszámíthatatlanságot vitt az intézmények gazdálkodásába, azok optimális működését akadályozta. Negatív példát mutatva a gazdaság szereplőinek, rendre késlekedett az általa megrendelt szolgáltatások és javak ellenértékének kifizetésével. Méltánytalan ügyintézési gyakorlatával – ahol a vállalkozóknak előre áfát kell fizetniük, abból az állami költségvetésből származó pénzből, amelyet még meg sem kaptak – hátráltatja, sőt egyenesen akadályozza a munkahelyteremtő vállalkozások tevékenységét.

A kormány óriási méretű túlköltekezése költségvetési válságba sodorta az országot, hatalmas államadósságot generált, elszívta a tőkét a gazdaság motorjai, a vállalkozások elől. Ahhoz, hogy a magyar gazdaság leszakadása megálljon, és a régióban újra versenyképes országgá válhasson, a kormánynak költségvetési önfegyelmet kell tanúsítania, szakítania kell eddigi, a problémák elfedésére és kevésbé azok megoldására irányuló magatartásán. Ehhez nyújt megfelelő eszközt a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség törvényjavaslata, amelyben:

- megtiltja a maradványképzési kötelezettséget,
- kötelezi az államot, hogy a befogadott számlákat 30 napon belül fizesse ki,
- visszaállítja a kormány maastrichti deficitmutató közzéi kötelezettségét,
- kötelezővé teszi a havonta történő előrejelzés készítését a főbb makrogazdasági számokról,
- előírja, hogy a közszférában havonta, illetve fejezeti részletezésben negyedévente nyilvánosságra kell hozni a lejárt tartozásokat,
- javasolja, hogy a költségvetési és a makrogazdasági mutatók manipulálása minősített bűncselekmény legyen, továbbá
- javasolja, hogy a közszférából származó bevételek után a vállalkozó csak akkor fizessen általános forgalmi adót, ha a pénzt már meg is kapta.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslattal megszünteti a maradványképzési kötelezettséget a költségvetési szervek számára, ténylegesen – a Kormány külön felhatalmazása nélkül - hozzáférhetővé téve ezzel a működésükhöz elengedhetetlenül szükséges, a költségvetésben részükre megállapított teljes összeget.

A 2. §-hoz

A költségvetési szervek pénzfizetési kötelezettségeinek késedelmes teljesítése révén sokszor maga az állam okozza a vállalkozások csődjét. A Javaslattal 30 napos határidővel kötelezi a költségvetési szerveket, hogy a kötelezettségvállalásuk alapján teljesítendő pénzfizetésnek a teljesítésről kiállított számla befogadását követően tegyenek eleget.

Az Országgyűlés és az emberek megfelelő és hiteles tájékoztatása, a költségvetési manipulációk, csúsztatások megelőzése érdekében a Javaslattal előírja, hogy a Kormány havonta a főbb makrogazdasági mutatókról, negyedévente pedig a maastrichti deficitmutató szerinti költségvetési hiányról készítsen előrejelzést. Ennek érdekében a Javaslattal visszaállítja a Kormány maastrichti deficitmutató közzétételének kötelezettségét is. A Javaslattal törvényi szintre kívánja tovább emelni a költségvetési szervek lejárt tartozásainak nyilvánosságra hozatali kötelezettségét.

A 3. §-hoz

A Javaslattal az Áht.-ban felsorolt adatközlési kötelezettségek megszegéséért büntetőjogi szankciót helyez kilátásba, a közérdekű adattal történő visszaélés minősített eseteként.

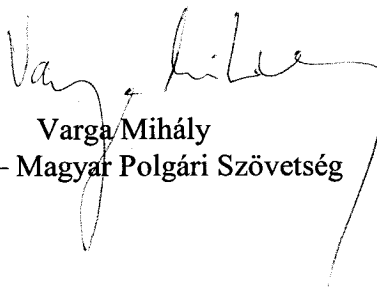
A 4. §-hoz

A Javaslattal az adatvédelmi törvényben is külön kiemeli a makrogazdasági mutatószámok közérdekű jellegét.

Az 5. §-hoz

A Javaslattal a költségvetési szervekkel szerződő vállalkozások működőképességének megőrzése érdekében az áfa-fizetési kötelezettség keletkezésének időpontját, nem a vállalkozó teljesítéséhez, hanem az ellenértéknek a költségvetési szerv által történő megfizetéséhez köti.

Budapest, 2007. február 28.

Varga Mihály
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség